

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer **6** 1961 • Pris 1: 25

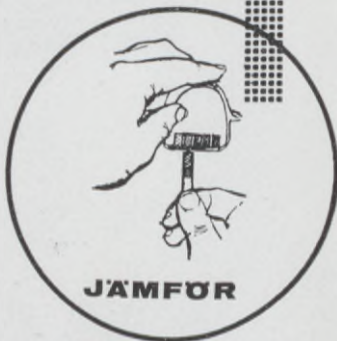
TES-TAPE

URINSOCKERTEST

Lilly

60 sekunder

Tes-Tape är ett reagenspapper, som i en skala från ljusgult över grönt till mörkblått anger glykoshalten i urin. Färgreaktionen bygger på ett enzymssystem, som reagerar specifikt för glykos.

Tes-Taperullen ligger i en liten lätthanterlig kassett av plast med bruksanvisning på kassetts baksida. Rullen är ca 4 m lång och några cm räcker för ett prov. Låt denna enkla, säkra och prisbilliga kontrollmetod bli Er rutinmetod.

Tes-Tape finns på apotek och i vissa sjukvårdsaffärer.

Förpackning: Kassetter Kr. 10:60 (riktpris).

En utförlig broschyr om Tes-Tape kan rekvireras från Lilly-Information, c/o Vitrum, tel. 010 / 54 10 40.

ELI LILLY AND COMPANY • INDIANAPOLIS 6, INDIANA, U.S.A.

General distributor
APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM AB
STOCKHOLM 12

Ansvarig utgivare:

Nancy Eriksson

Redaktör:

Åke Roos

Redaktion och expedition:

Majorsgatan 10

Stockholm O

Telefon 61 39 49

Postgiro 50 07 75

Annonsavdelning:

Manhemsvägen 7

Sollentuna

Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:

Gunnar Engleson

Nancy Eriksson

Gunnel Rathsman

Medicinska medarbetare:

Docent, med. dr Gunnar Engleson

Allhelgona Kyrkogata 10, Lund

Överläkare, med. dr Alb. Grönberg

Brättevägen 4, Vänersborg

Prenumerationspris:

7:— kr. pr år

Utkommer i månaderna
februari, april, juni, augusti,
oktober och december

Tryck:

Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:

Majorsgatan 10

Telefon 61 39 49

Stockholm O

Kontrollgirokonton 90 09 01

Ordförande:

Riksdagsledamoten

Fru Nancy Eriksson

Roslagsgatan 11, Stockholm Va

Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:

Byrådir. Alexis Åsbrink

Nyodlingsvägen 16, Bromma

Telefon 26 40 24, Stockholm

Bilaga medföljer detta nr

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet

Nummer 6, dec. 1961, årgång 11

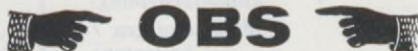
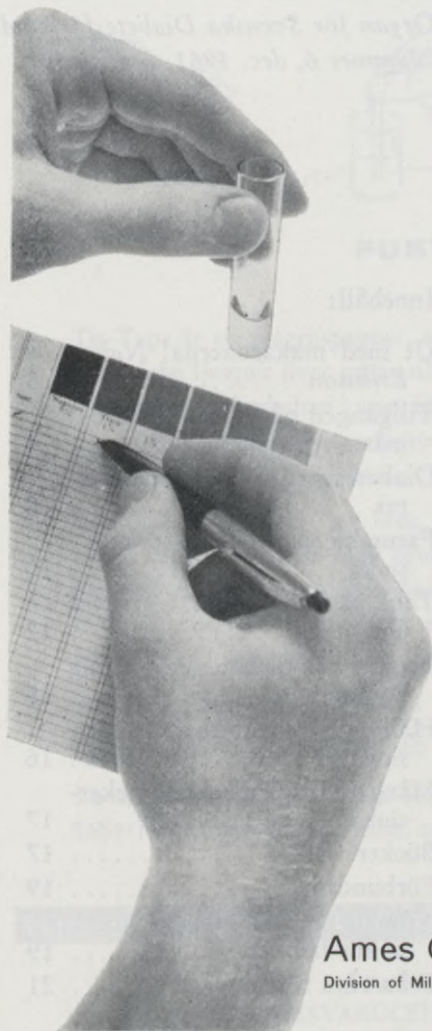
Innehåll:

Ut med makaronerna! Nancy Eriksson	3
Tillgången på diabetesläkare måste tryggas	4
Diabetesvården bör moderniseras	8
Farmaka som hjälper sockersjuka	10
Tänk på fothygien! Gottfried Grafström	12
Magsår och diabetes en ovanlig kombination	15
Hällungen semesterhem för pensionärer	16
Många olika orsaker till sockersjuka	17
Böcker	17
Förbundsnytt	19
Allmän undersökning i Stockholms län	19
Från våra föreningar	21

HJÄLPER NI ER LÄKARE?

Dålig kontroll av sockersjuka anses nu allmänt kunna leda till allvarliga komplikationer.

En av de svårigheter Er läkare har med kontrollen av Er sockersjuka är att han inte vet vad som händer med Er mellan konsultationerna. Det bästa Ni kan göra för att hjälpa Er läkare är att varje dag vid samma tid eller enligt läkarens instruktioner kontrollera sockermängden i urinen samt att **skriva ned resultatet!**

Skriv ned resultatet — det är mycket viktigt att göra denna anteckning varje gång Ni testar!

Översikten över dessa regelbundna tester är den bästa bild Er läkare kan få av Ert hälsotillstånd mellan läkarbesöken. Men dessa sockerkontroller måste vara tillförlitliga för att verkligen vara effektiva!

CLINITEST är därför den rätta metoden, ty Ni **kan** lita på CLINITEST-resultaten och de är lätta att avläsa. CLINITEST ger **alltid** utslag.

Följ noggrant instruktionerna som medföljer varje förpackning. Testa med CLINITEST varje dag vid samma tidpunkt eller efter läkarens instruktioner samt anteckna resultatet. På så sätt hjälper Ni Er läkare att hjälpa Er.

Om Ni någon dag känner Er ur form eller om sockermängden plötsligt ökar är det en värdefull säkerhetsåtgärd att också kontrollera »syran« i urinen samtidigt som Ni gör sockerkontroll.

Till detta skall Ni använda ACETEST som är lika enkel som CLINITEST.

Om ACETEST-resultatet är »starkt positivt« bör Ni genast underrätta Er läkare!

ACETEST och CLINITEST finns att köpa på apotek — skaffa dem idag!

Ames Company

Division of Miles Laboratories Ltd

Agent för Sverige:

Aktiebolaget MEDA Göteborg

Stora Badhusgatan 20.
Göteborg C. Tel. 17 68 40

Ut med makaronerna!

Starka motsättningar har rått mellan olika läkare om vilken roll dieten spelar för den sockersjuka. När krutröken har lagt sig, tycks man i relativ enighet ha hamnat på linjen reglerad kost, dvs. sockerfri allmän kost i bestämda proportioner. Hur långt dessa resonemang har trängt igenom hos patienterna, är svårt att säga. Men att dietuppfattningen så föga trängt igenom i sjukhuskosten, det kan man verkligen häpnad över.

Stora sjukhus med ansedda överläkare och en rad väl utbildade underläkare tycks ofta vara aningen likgiltiga för vad en sockerpatient äter eller också maktlösa, när det gäller att ordna hygglig diet. Vem är det som bestämmer? Är det syslomanen? Är det förvaltningsutskottet? Är det rent av husmor? Är det ekonomiföreståndarinnan?

Klibbiga, mjöliga makaroner bjuds sockerpatienten. Kvällsmålet blir en klick apelsinris. Sillbullarna överöses med korintsås. Risgrynskakan och koryvkakan är fullpropade med russin. Ärtsoppa och grönsoppa med ärter och bönor är den grönsaksmat man får. Helstekta feta lökar och feta fläskskivor.

Lever kanske Petrénkosten kvar vid somliga sjukhus, det vore intressant att få ett besked om detta.

Ganska nyligen tillkännagavs, att landstingen hade fastställt dietkost i första hand för diabetiker, sammansatt av djupfrysta portioner. Har inte detta kommit i gång eller är det bara vissa landsting, som är intresserade? Förbundet skall genom sina föreningar följa utvecklingen på medicinavdelningarna och påtala missförhållandena.

Självklart kan en diabetiker överleva den allra värsta kostmisshandel under en kort sjukhusvistelse, men det allvarliga är, att om patienten icke får någon dietbehandling under den tid läkarna har överinseendet, får han ingen anledning att leva försiktigt hemma. Och därför är avsaknaden av kostreglering vid sjukhusen ödesdiger.

Så fattigt är inte vårt samhälle, att man på sjukhusen skall proppa sockerpatienterna fulla med makaroner, för att man inte har råd att köpa grönsaker och andra lämpliga födoämnen till dem. Ut med makaronerna!

Waiely Eriksson

I en skrivelse, med vilken Diabetesförbundet den 27 oktober upp-vaktade medicinalstyrelsen, hem-ställer förbundet, att endokrino-login — omfattande bl. a. diabetes — måtte ges en plats som egen spe-cialitet med egna överläkare i den framtida sjukhusplaneringen. För-bundet vill också att sockersjukan skall få större utrymme i utbildning-en av läkare och sjuksköterskor.

Medicinalstyrelsens chef, general-direktör Engel

Tillgången på diabetesläkare måste tryggas

Svenska Diabetesförbundet, som enligt sina stadgar har till uppgift att stödja diabetesforskning och främja de sockersjukas medicinska och sociala intressen, får härmed till chefen för medicinalstyrelsen framföra några synpunkter på diabetesvården.

Diabetes är en av vårt lands stora folksjukdomar. Enligt en nyligen slutförd undersökning i Ble-

kinge läns landstingsområde i sam-band med skärmbildsundersökning är upp emot 2 % av länets befolkning sockersjuka. Om förekomsten av diabetes är densamma över hela landet, skulle detta betyda att ca 125.000 personer i vårt land har diabetes. Då sjukdomen är en ålderssjukdom i viss mån och även ärftligt betingad, ökar den med en stigande genomsnittsålder och vin-

ner även större utbredning bland barn och ungdom. Med hänsyn härtill är det angeläget, att sjukdomen observeras mer än tidigare och att möjligheterna att få vård förbättras.

Diabeteskontrollen

När diabetesjukdomen är under kontroll, är den vuxne diabetikern vanligtvis fullt arbetsför och klarar utbildning, arbete och familj. För närvarande sker läkarkontrollen kanske en eller två gånger om året genom att prov tages på laboratorier i samband med öppna mottagningar. Diabeteskontrollen borde dock få ett annat innehåll. Rutinkontrollen borde kompletteras med periodiskt återkommande grundlig genomgång av patienten med kontroll av blodsocker, blodfett, röntgen av njurar, skelett, lever och ögonundersökning för att komplikationer i tid skall kunna upptäckas och sjukdomsutvecklingen följas.

Läkartillgången

Det råder emellertid brist på läkare med diabetes som specialitet. För att kunna rekrytera läkare med inriktning på diabetes borde i regionplaneringen för framtidens sjukhusvård gruppen endokrinologiska sjukdomar bli en specialitet med egna avdelningar. Då diabetes inom denna grupp är den vanligaste sjukdomen, skulle det bli möjligt att knyta läkare, inriktade på forskning och terapi av diabetes till den endokrinologiska avdelningen.

De täta läkarbytena på lasaret-

ten är en särskilt stor olägenhet för kroniskt sjuka. Det är därför ett önskemål, att äldre invärtesläkare sköter även den öppna diabetesvården.

Sluten sjukhusvård

Diabetiker har förutom i samband med den löpande kontrollen behov av sjukhusvård vid sjukdomens upptäckt för att fastställa insulinbehandlingen, och vidare vid akuta sjukdomstillstånd såsom infektioner. För en nybliven patient är det synnerligen viktigt att få sin diet och insulintagning anpassade till sitt arbete och hela sin livsrytm utanför sjukhuset. Vid diabeteskliniker i flera andra länder har tillämpats en öppen-sluten vård på så sätt, att patienten bor på lasarettet och på dagarna går till sitt arbete eller annan liknande sysselsättning med från sjukhuset kontrollerad dietmat. Det blir då möjligt att få insulinet inställt efter patientens normala påfrestningar.

Den vanliga sjukhusrutinen passar vanligtvis illa för sockerpatienter. Det gäller måltidstimmarnas placering och i särskild grad kostens sammansättning. Då patienten vårdas på kirurgavdelning, är det inte ovanligt, att man fäster för ringa vikt vid att patienten även har diabetes. Ett bestämt önskemål är, att kontakt alltid tages med diabetikerns egen läkare. I modern behandling av diabetes lägges större vikt än tidigare vid en väl avvägd diet. Med den nya frystekniken finns alla möjligheter att på sjukhusen ge en föredömlig diabeteskost, som patienten kan följa även vid utskrivningen. Härför

fordras att dietister anställs vid sjukhusen.

Mödravården

I dag kan en mycket stor del av de diabetiska mödrarna genomföra ett havandeskap och föda friska barn. Både för de kvinnor, som har en känd diabetes, och för dem, som under havandeskapet övergående får diabetes, är en kontinuerlig kontroll under hela havandeskapet ytterst nödvändig. Mödravårdscentralernas uppmärksamhet bör inriktas på att i tid upptäcka, om en diabetes utvecklas just under havandeskapet, för att kunna ge de blivande mödrarna den förebyggande vård, som finns att få.

Vissa komplikationer

För äldre diabetiker finns en risk för kärlförändringar som medför skador på synen, njurarna och vävnadsförstöringar i bl. a. fötterna. Lämplig motion, avvägd diet och väl genomförd insulinbehandling är de vägar, man hittills känner för att motverka komplikationer till diabetes. Vid sidan om den vanliga sjukhusvården skulle möjligheter till fotvård både för inläggande patienter och för patienter i öppen vård vara lämpliga i förebyggande syfte. Diabetikerna skulle redan vid den första kontakten med sjukhuset inriktas på att sköta fötterna och minska risken för amputationer av allvarligt slag.

Barndiabetes

Viktigast och hittills mest ofull-

komlig är vården av barndiabetiker. Här framträder bristen på specialister bland läkarna särskilt starkt. För att barnbehandlingen skall anses tillfredsställande, måste den kompletteras med kurator, rådgivande dietist, vistelse på barnkoloni och tillgång till konditionsträning. Det är vidare av stor vikt, att mödrarna kan instrueras av läkare och sjuksköterskor om sprutteknik och dietmatlagning. Tyvärr saluföres genom apoteken direkt olämpliga sprutor, spetsar och fodral för sprutorna, varför dessa borde underkastas kontroll av läkare.

Forskning och undersökningar

För närvarande pågår i vårt land på skilda håll en intensiv forskning inom diabetesområdet. Svenska Diabetesförbundet har i någon liten mån kunnat lämna bidrag till denna forskning, som rör dels barn- och ungdomsdiabetes och dess behandling bland annat genom motion, dels tablett-behandling och inom vida gränser kärlförändringar vid diabetes. Med stöd av medlemmar i sitt läkarråd har förbundet hos vissa landsting fått gehör för förslaget om diabetesundersökningar i samband med skärmbildningen. Vid den i Blekinge slutförda inventeringen upptäcktes 1.200 nya fall, tidigare fanns det 750 kända fall av diabetes i länet. I Jämtland pågår för närvarande undersökning efter samma linjer, och innevarande år har beslut fattats om totalundersökningar av den vuxna befolkningen i Malmöhus, Kristianstads och Stockholms län.

KUNGÖRELSE

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond ställer härmed ett belopp på kr 75.000:— till förfogande för forskning rörande sockersjukan.

Anslag från stiftelsen utdelas till forskare från de nordiska länderna för vetenskaplig forskning rörande sockersjukan.

Ansökan om anslag göres skriftligen hos stiftelsens styrelse, adress Majorsgatan 10, Stockholm O, före den 1 januari 1962 och skall åtföljas av plan över den undersökning, för vilken anslaget sökes, specificerat kostnadsförslag samt uppgift om var undersökningen kommer att bedrivas.

Därest sökande ansökt om anslag från annat håll för samma ändamål, skall uppgift därom lämnas.

Inkomna ansökningar remitteras till Svenska Diabetesförbundets Läkarråd (sekr.: docent Gunnar Engleson, Lund) för bedömning.

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond

Styrelsen

Med stöd av det anförda hemställer Svenska Diabetesförbundet:

- att* myndigheterna måtte medverka till att kunskapen om diabetes och dess behandling får ett större utrymme i läkarutbildningen och vid utbildningen av sjuksköterskor,
- att* endokrinologin i den framtida sjukhusplaneringen beredes plats såsom en specialitet med ett antal överläkartjänster, så att den framtida tillgången på diabetesspecialister bland läkarna tryggas,
- att* diabetessjukvården vid lasarettens öppna mottagningar och på lasarettens sjukvårdsavdelningar anpassas efter moderna krav,
- att* en utbyggnad sker av diabetesvården för barn och ungdom,

att folkundersökningar kommer till stånd för att uppspåra diabetiker inom alla landstingsområden och

att forskningen angående den ökande folksjukdomen diabetes får största möjliga stöd.

Stockholm den 25 okt. 1961.

FÖR SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET

Nancy Eriksson

**Prenumerera
på Diabetes**

Svenska Diabetesförbundet uppvaktade inrikesministern den 31 oktober och överlämnade vidstående skrivelse, i vilken man bl. a. hemställer om en modernisering av diabetesvården och vidare föreslår att diabetes måtte bli en egen medicinsk specialitet.

Diabetesvården bör moderniseras

Svenska Diabetesförbundet, som på sitt program har att främja de sockersjukas sociala och medicinska intressen och understödja forskning inom diabetesområdet, ber att få framföra följande synpunkter och önskemål på de sockersjukas förhållanden.

Internationella diabetesfederationen, till vilken det svenska förbundet hör, höll förliden sommar den 10—14 juli en medicinsk kongress i Genève med deltagande av cirka 800 läkare och 400 lekmän. Kongressen beslöt bl. a. att hemställa till WHO att starta en världskampanj mot diabetessjukdomen.

I Sverige har nyligen avslutats en folkundersökning av diabetes i samband med skärmbildsundersökningen i Blekinge län, den största och enda i världen, som gjorts på en total befolkning. Resultatet visar en högre sjukdomsfrekvens än man tidigare kunnat ana. Viss ännu outredd heriditet och ett stigande antal gamla människor talar för

att undersökningar i andra län efter samma metod kommer att visa samma höga förekomst av diabetes. Undersökningar är beslutade eller påbörjade i Kristianstads, Jämtlands, Malmöhus och Stockholms län, och hemställan om undersökningar även i andra län kommer att göras av förbundet. Då insulinet nu varit i bruk sedan mitten av 1920-talet, har man erfarenhet av långvarig insulinbehandlad diabetes. Tyvärr har i en del fall komplikationer kunnat konstateras, av vilka ögonskadorna är de allvarligaste. Det finns alltså särskild anledning att nu intensifiera forskningen och att skärpa de medicinska åtgärderna.

Bättre sköterskeutbildning

Svenska Diabetesförbundet har i en skrivelse till medicinalstyrelsen föreslagit en rad åtgärder i vårt land för att förebygga diabetes, för att upptäcka sjukdomen i tid, förbättra den fortlöpande kontrollen,

Inrikesminister Rune Johansson

modernisera behandlingen på sjukhus och för att få en större observans beträffande komplikationerna.

Möjligheterna att realisera planen sammanhänger uppenbart med tillgången på specialutbildade läkare men också med vilken ställning de inresekreteriska och ämnesomsättningssjukdomarna får i regionplaneringen av sjukhusvården och vid tillsättandet av överläkare och biträdande överläkartjänster. Väsentligt är också att sjuksköterskorna i sin utbildning får en ökad kännedom om vård av diabetes-sjuka.

Försäkringsskyddet tillfredsställande

Genom beslutade och föreslagna förbättringar av sjukförsäkring

och förtidspension och övriga socialförsäkringar kommer i stort sett försäkringsskyddet att vara tillfredsställande för de sockersjuka. Den enskilde arbetsgivaren löper icke längre någon risk för ökade kostnader, om någon av hans anställda skulle drabbas av sjukdom mera tillfälligt eller med kvarstående arbetsoförmåga som följd. Vid anställning av personal bör då den sökandes *aktuella* arbetsförmåga bli avgörande, och prognoser om det framtida hälsotillståndet som under alla förhållanden är synnerligen osäkra även med ledning av ett läkarintyg, vara av mindre värde för arbetsgivaren. En sockersjuk, som har sin sjukdom under kontroll, bör vid anställning betraktas som fullt frisk och vinna anställning på samma villkor som andra i stat, kommun och det privata näringslivet.

Även på skolans område bör principen om intagning på lika grunder — dvs. på villkor att sökanden kan tillgodogöra sig utbildningen fullt och helt — tillämpas.

Sammanfattningsvis hemställs,

- att* i framtidens sjukvård diabetes blir en specialitet, som väl försörjes med läkare,
- att* sjukvården av diabetiker moderniseras i överensstämmelse med de i skrivelsen till medicinalstyrelsen uppdragna riktlinjerna,
- att* alla formella hinder avlägsnas för fullt arbetsföra diabetiker att söka anställning,
- att* unga diabetiker blir fullt lika berättigade med andra ungdomar vid all utbildning och
- att* en särskild undersökning göres

Farmaka som hjälper sockersjuka

I den franska staden Montpellier fanns redan på elvahundralet en berömd medicinsk skola. Att traditionen hålls levande bevisade professor A. Loubatières, talesman vid symposiet för farmakologisk kontroll och frisättning av hormoner.

Han berättade, att han redan på fjortioalet upptäckte, att det bortfall av insulin, som framkallar diabetes, sockersjuka, kan neutraliseras genom insättande av speciellt sulfapreparat. En sulfonamidvariant påverkar de s. k. langerhanska öarna i bukspottkörteln så att dessa tillväxer och nybildningen av insulinproducerande celler stimuleras. Metoden kan med fördel användas på lättare fall av diabetes eller på sådana patienter, som ådra-

av synskadorna hos diabetiker för att fastställa orsakssammanhang och eventuella behandlingsmetoder i förebyggande syfte.

Stockholm den 31 okt. 1961.

FÖR SVENSKA DIABETES-
FÖRBUNDET
Nancy Eriksson

Vid den internationella farmakologkongressen i Stockholm i augusti i år talade den franske professorn A. Loubatières om tablettbehandling av diabetiker. Följande referat är taget ur tidskriften *Laboratoriet*.

git sig sjukdomen vid högre ålder — ca nittio procent av samtliga diabetiker.

För närvarande äter fyra miljoner sockersjuka sulfonamidpreparat. Å andra sidan kan dessa inte med effekt utnyttjas på unga diabetiker som förlorat för mycket insulinproducerande celler i bukspottkörteln och därför måste lita till insulininjektioner.

Nya metoder på väg

Men även för denna kategori ställde professor Loubatières en ljusning i utsikt. I fyra år har han behandlat tjugo unga diabetiker med sulfapreparat med positivt resultat. Gruppen valdes ut efter test på glykosteransen och här öppnas nya vägar till förebyggande behandling av den över hela världen starkt ökande sockersjukan, som ofta är ärftlig. Nu skymtar emellertid nya metoder för uppspårning av prediabetiker, som alltså kan behandlas för att eliminera svårare debutformer av sockersjuka. Redan nästa år hoppas professorn, att kampen mot diabetes kan sättas in med nya metoder på bred front.

FINDUS OSOCKRAT

men ej osötat

ger omväxling i kosten

Äppelmos
8–10% socker
ca 60 kalorier
per 100 g

Lingonsylt
5–7% socker
ca 50 kalorier
per 100 g

**Svart
vinbärssaft**
4–5% socker
ca 50 kalorier
per 100 g

Produkterna är sötade med det moderna sötningsmedlet natriumcyklammat, som är helt ofarligt ur diabetikersynpunkt. De innehåller endast frukternas och bärens naturliga socker. (Rådfråga dock alltid läkare vid sträng sockerdiet).

**Findus osöckrat –
Äppelmos, Lingonsylt
och Svart vinbärssaft
ger färg och smak
åt dietkosten.**

Fothygienen är mycket viktig för en diabetiker

Tänk på fothygienen!

Av Gottfried Grafström

Fil. kand. Gottfried Grafström vid Winthrop AB har tillställt oss denna artikel om fotvård och Winthrops »antibakteriella cleaner«.

Det är en känd sak att den som har diabetes aldrig får förakta små sår och akuta infektioner — de medför nämligen alltid en plötslig stegring av blodsockerhalten, vilket snabbt kan leda till koma. Varför hela sjukdomsbilden försvåras av en vanlig infektion har man hittills ingen säker uppfattning om, men skador i kärlsystemet svarar för många dödsfall bland diabetespatienter som haft sjukdomen i mer än 15 år. Att förebygga in-

fektioner kan alltså vara ett livsvillkor.

Särskilt de nedre extremiteterna har lätt för att angripas. Fotvården spelar därför en väsentlig roll vid sockersjuka. I regel kan man tryggt överlåta sådana detaljer på en fotspecialist, men man bör veta att fotbesvären är intimt förknippade med själva sockersjukan. Det händer därför inte sällan att pedikurister hänvisar diabetiker till läkare. Hur effektiv den lokala fotbehandlingen än är läks såren nämligen inte om man missköter grundåkomman. Omvändningen av satsen är lika sann — om infektionerna inte hävs kan den bakomliggande ämnesomsättningsstörningen hastigt förvärras.

Många diabetesforskare

har starkt betonat vikten av noggrann fotvård. »Jag tror den insats pedikuristerna gör för de sockersjuka är ovärderlig» (Joslin). »Omsorgsfull och sakkunnig fotvård har en avgörande betydelse vid diabetes, bl. a. för att motverka kallbrand» (Bernhard Smith). »Om enbart grundlidandet kommer under behandling minskar risken för fotinfektioner med 77 %. Om man därtill sätter in förebyggande fotvård sjunker den med 90 %» (Brandaleone). »Regelbunden fotvård minskar förekomsten av sår och kallbrand och är absolut tillrådlig vid diabetesterapi» (Kolmer).

Mycket länge har tvålen varit renlighetens riksläkare och universalmedlet framför andra vid hudvård, men det är nu ett erkänt faktum att den har flera allvar-

Prenumerera på Diabetes

liga nackdelar. Människans hud har normalt en sur skyddsbarriär, och som bekant är tvål alkalisk. Infektionsskyddet bryts därför ner vid varje tvåltvättning och huden återfår inte sitt normala pH-värde förrän efter 4—5 timmar. För en frisk hud i frisk miljö har detta kanske underordnad betydelse, men det kan vara ödesdigert för en känslig eller sjuk hud, eller en hud som är utsatt för infektionsrisker. Man har kommit underfund med att många svampsjukdomar frodas i alkalisk omgivning. Numera varnar hudläkarna ofta bestämt mot tvål inom fotvården. En annan avigsida hos tvålen är att den tillsammans med ledningsvatten bildar kalktvål, som både kan täppa till porerna och bilda en ypperlig grogrund för bakteriehärdar. Modern dermatologisk forskning har klart visat att tvål kan framkalla hudsjukdomar och förvärra eller förlänga lidandet. Alltför ofta bär tvålar dessutom skulden till hudirritationer och allergier.

Syntetiska medel

Tvättmedelsindustrins kemister har i våra dagar framställt många utmärkta tvålfria, s. k. syntetiska medel — när det gäller textiltvätt har dessa ju helt trängt ut tvålen, och även inom hudvården vinner de mer och mer terräng. Sedan över ett år saluför apoteken en

»antibakteriell cleaner» med det något egendomliga namnet pHise-Hex.¹⁾ Den består av entsufon (ett etersulfonat med 40 % högre ytaktivitet än tvål), lanolinkolesteroler, mjölksyra och hexaklorofen, ett ämne som är starkt bakteriedödande men ändå skonar huden. Och inte nog med det — vätskan är en emulsion som har sådana egenskaper att hexaklorofenet absorberas av hudens hornlager, med påföljd att upp till tolv timmar efter tvättningen utövar huden fortfarande en hämmande inverkan på alla eventuella sjukdomsalstrare. Medlet är lika verksamt i kallt, varmt, mjukt och hårt vatten, t. o. m. havsvatten.

Två amerikanska forskare, Ashur och Guild, har genomfört en 28 månader lång försöksserie med pHiseHex. I den ingick bl. a. 42 personer med diabetes i mer eller mindre godartad form. Det visade sig att sårerna och fotbesvärerna blev mer och mer sällsynta under behandlingens gång, läkningen gick snabbare och lättare och infektionsfrekvensen sjönk med hela 90 %. Huden höll sig dessutom mjukare, fick en friskare färgton, och samtliga patienter

¹⁾ pHiseHex tillverkas av den amerikanska läkemedelsfirman SterlingWinthrop och är i första hand avsett för internt sjukhusbruk. På svenska sjukhus har medlet fått vidsträckt användning som ett led i kampen mot de s. k. sjukhusinfektionerna. Dessa orsakas av härdiga bakteriestammar som blivit immuna mot penicillin och andra antibiotika. Sedan vissa undersökningar klarlagt att tvålen kan sprida smitta har t. ex. Malmö allmänna sjukhus tagit steget fullt ut och radikalt ersatt all tvål med pHiseHex.

uppgav färre subjektiva känslor av obehag. De som led av s. k. dermatofytoser blev bättre och preparatet satte definitivt stopp för de bakterieprocesser som ger upphov till bromidros (illaluktande svett).

Viktiga råd

Till sist några enkla fotvårdsråd. Tar man fasta på dem undgår man mycket onödigt lidande, och det gäller inte bara diabetiker.

1. Tvätta fötterna dagligen. Vattnet bör vara ljust, inte för hett.

2. Torka fötterna noga. Undvik att gnugga och frotera, applicera i stället handduken och klappa huden torr. Var särskilt noga med huden mellan tårna. Far inte för våldsamt fram, då kan huden lätt spricka.

3. Gnid in de torkade fötterna med lanolin. Det håller huden mjuk och motverkar torrhet och flagighet. Om den blir för mjuk kan ni använda sprit i stället för lanolin ett par dagar. Använd gärna något bra fotpuder om ni besväras av fotsvett.

4. Gnid alltid från tårna och inåt. Massera försiktigt om ni har åderbräck.

5. Håll fötter och ben varma, men se upp med hett vatten, värmedynor o. dyl. Byt strumpor och om möjligt skor varje dag. Undvik skor som trycker eller skaver mot foten. Mjukt läder, mocka eller tygskor är att föredra. Även sulorna bör vara mjuka.

Magsår och diabetes en ovanlig kombination

Iakttagelsen att diabetiker relativt sällan får magsår gav med. lic. *Gerhard Dotevall*, Göteborg, uppslaget till ett doktorsarbete i vilket han sökt klarlägga hur sockersjuka påverkar magsäckens funktion, speciellt produktionen av saltsyra. Resultaten av hans forskningar innebär helt nya rön om dessa sammanhang och förefaller också att kunna öka kunskapen om magsårsjukdomen.

Undersökning i Halland

Det var under sin tjänstgöring vid lasarettet i Varberg 1956—58 som Dotevall observerade att kombinationen av magsår och sockersjuka är tämligen ovanlig. För att skapa klarhet i förhållandet företog han en frekvensundersökning på 1.200 diabetiker från olika delar av Hallands län. Undersökningen visade att sår på tolvfingertarmen var mera sällsynt hos diabetikerna än hos en kontrollgrupp av icke diabetiker, medan däremot frekvensen av sår på magsäcken var densamma.

Man antar att sår på tolvfingertarmen beror på förhöjd saltsyreproduktion, och en naturlig fort-

sättning av frekvensundersökningen blev att studera saltsyresekretionen hos diabetiker. Denna del av forskningsarbetet har dr Dotevall utfört vid medicinska kliniken I på Sahlgrenska, där han nu tjänstgör, och vid sjukhusets kliniskt fysiologiska laboratorium.

Var femte saknar saltsyra

Undersökningen ådagalade att ca 20 procent av diabetikerna saknade förmåga att producera saltsyra, och detta även efter kraftig stimulering med histamin som tillfördes i maximala doser under antihistaminskydd. Av denna femtedel av de sockersjuka har upp till hälften anemi i latent eller manifest form, vilket med andra ord betyder att de inte kan utnyttja vitamin B 12-halten i födan. Denna iakttagelse redovisas troligen för första gången i Dotevalls avhandling. Författaren anser det också tänkbart att vissa nervskador hos diabetiker kan bero på brist på vitamin B 12, en brist som lätt kan avhjälpas.

Magsäckens tömningsfunktion hos diabetikerna har också studerats. Denna är ofta fördröjd hos personer som haft sjukdomen en längre tid, och detta förhållande i förening med nedsatt saltsyreproduktion kan kanske förklara de diarréer som inte är ovanliga hos sockersjuka patienter.

MANUSKRIFT EFTERLYSES

Red. efterlyser notiser om
lokalföreningarnas
verksamhet

Hällungen semesterhem för pensionärer

Pensionärer på Hällungen, fr. v. Anders Persson, Ellen Karlsson, Ester Johansson och Alice Persson

En tanke som under flera år lekt diabetesföreningen i Göteborg i hågen, har varit att söka utnyttja det vackra Hällungens sommarhem inte bara till de sockersjuka barnens bästa, utan även för äldre diabetiker som kan få vistas där före eller efter barnen.

I år, efter det barnen haft en underbar sommar på hemmet och utan större olyckor eller andra bekymmer lekt sig igenom de två fullbelagda fyraveckorsperioderna, blev tanken verklighet. Ett tjugotal äldre medlemmar uttogs bland de anmälningar som inkommit för att mot en mindre avgift få vistas där under en vecka.

En till tre personer reducerad personal (husfru och två biträden) mottog söndagen den 13 aug. i strålande väder en glad och förhoppningsfull skara pensionärer, som genast fann sig tillrätta på sina en-

kel- eller dubbelrum, allt efter önskan.

Detta experiment visade under den kommande veckan, att behovet hos äldre diabetiker att komma på ett semesterhem där förhållandena är speciella för dem och där de utan rädsla för efterverkningar kan äta den mat som bjuds, är mycket stort.

Då väl detta försök är det första i sitt slag i landet, vill styrelse och medlemmar i Göteborg härmana till efterföljd i övriga avdelningar, där sådana möjligheter finnes.

Till traditionerna på Hällungen hör en grannfest, till vilken grannar och andra som på ett eller annat sätt haft att göra med hemmet blir inbjudna. I år anordnades denna under de äldres vistelse på hemmet. Festen blev en mycket lyckad tillställning, där sketcher och körsång hörde till de mest uppskattade inslagen.

Coj

Många olika orsaker till sockersjuka

Det sjukdomstillstånd vi kallar diabetes kan framkallas på många olika vägar. Den gamla definitionen, att diabetes är en sjukdom som beror på insulinbrist, är med säkerhet missvisande, påpekar dr Albert Grönberg, Vänersborg, i Svenska Läkartidningen. Vissa fall, främst de vi kallar åldersdiabetes, har en normal insulinproduktion, och en del rubbningar i kroppens hormonbalans, där bukspottkörteln av allt att döma inte är engagerad, t. ex. graviditet och klimakterium, kan ge upphov till ett diabetiskt symptomkomplex.

Kraftiga psykiska påfrestningar kan också utlösa diabetessymtom, och experiment med tillväxthormon visar att det artegna tillväxthormonet hos människan framkallar diabetes. Den gemensamma nämnaren för allt detta är ännu inte funnen.

Insulinet, som räddat så många unga diabetiker undan en för tidig död, räckte inte till för att i längden skydda patienterna mot senkomna komplikationer från nerv- och kärlsystem, säger dr Grönberg och skildrar hur åsikterna brutits och alljämt bryts om diabetiker-nas kost. Han har försökt att kom-

BÖCKER

Känd bok i ny upplaga

En tredje genomarbetad upplaga har nu utkommit av docent Yngve Larssons skrift *Hur man skall klara sin sockersjuka* (Forums medicinska serie). Det är tydligt att en bok av detta slag är mycket välkommen bland de diabetessjuka. Det påpekas i inledningen att den sockersjuka framför allt måste ha kunskap om sin sjukdom, kunskap om den egna kroppens funktion, om sjukdomens olika yttringar och hur de olika behandlingsmomenten verkar.

För den som ännu inte vet detta har författaren utförligt behandlat orsakerna till sjukdomen, symtom, olika typer av diabetes, behandling m. m. I ett kapitel talar om de sexuella funktionerna hos diabetiker och man får där reda på att sockersjuka i de flesta fall inte leder till några påtagliga rubbningar. I slutet av boken finns födoämnestabeller, exempel på veckomatsedel samt några recept.

ma till klarhet om kostens betydelse genom efterundersökningar.

Kanske är det t. o. m. felaktigt att tala om senkomplikationer, eftersom många fall visar tecken på sådana komplikationer redan från början, och det har inte kunnat påvisas någon skillnad mellan patienter som behandlats med strängt reglerad kost eller fri kost.

SUS

Det nya sötningsmedlet är **BILLIGT**
SACKARINFRI
SOCKERFRI

Tål kokning och grädning. Innehåller ren natriumcyklam. SUS i ekonomiförpackningar är ett pulver och därför bekvämt i matlagningen.

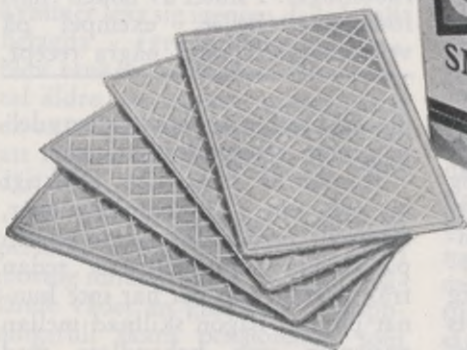
Helflaska motsvarande 1800 sockerbitar	kr. 6:60
Halvflaska » 900 »	» 3:90
Fickförpackning 3×100 tabletter »	» 1:75

SUS finnes i apotek, färg- och livsmedelsaffärer.

Lantbrukskemiska Produkter AB • Fack 10003, Stockholm 10

Örebro

SMÖRGÅSRÅN

Sockarfria - delikata

AB ÖREBRO KEXFABRIK ÖREBRO

»Diabetes» för blinda

Även under år 1962 kommer tidsskriften Diabetes att inläsas på band för synskadade diabetiker. Årsavgiften är oförändrad 5: — kr som insändes under adress De Blindas Förening, Gotlandsgatan 46, Stockholm Sö, på postgiro nr 4869, före den 1 februari. Märk talongen »Diabetes».

Första bandet för år 1962 beräknas utkomma omkring den 20 februari.

Gunnel Rathsmän

Allmän undersökning i Stockholms län

En omfattande hälsoundersökning av alla invånare över 15 år i Stockholms län har påbörjats. Det torde röra sig om i runt tal 400.000 personer. Det är den största undersökning av detta slag som hittills har gjorts, och den kommer att ta en tid av 2—3 år, omtalar undersökningsledaren doc. Stig Björkman.

Det är egentligen en vanlig skärmbildsundersökning, som ju görs med jämna mellanrum, säger docent Björkman. Ursprungligen är det ju meningen att man skall finna dolda fall av tbc och även vissa hjärtsjukdomar. Men denna gång har undersökningen kompletterats med ytterligare ett par faktorer. Nu skall man sålunda också undersöka urinen för att utröna om det finns sockersjuka.

FÖRBUNDSNYTT

Olämpliga sprutor finns på apoteken

Diabetesförbundets läkarråd sammanträdde den 11 november i Stockholm, varvid man beslutade verka för att få clinitest-apparaterna jämställda med de kostnadsfria läkemedlen. Man beslutade också att undersöka förekomsten av olämpliga sprutor på apoteken.

Dessutom diskuterade man bl. a. diabeteskosterna på anstalter och inrättningar, skolmåltiderna för sockersjuka barn och Dibeinets hänförelse till de fria läkemedlen.

Ny lokalförening bildad i Nyköping

En ny lokalavdelning av Svenska Diabetesförbundet bildades den 8 november i Nyköping. Det skedde vid en sammankomst i Folkets hus, där förbundet stod som inbjudare. Dr Sven Hammarström och ombudsman Yngve Stranke talade om de sockersjukas problem och om Diabetesförbundet, och dessutom visade man filmen »Jag har fått sockersjuka».

Ett 70-tal av de närvarande anmälde sitt intresse för den nya lokalföreningen, som fick en intressestyrelse på sju personer med dr Hammarström som ordförande.

MILLIONER

familjer i våra kulturländer konsumerar dagligen av Gringoires världsberömda specialiteter, såsom *Cakes au Rhum* — *Pain d'épices Royale au Miel* = *Honungsbröd*, särdeles välsmakande och hälsosamt, till the och kaffe godast med lite smör. *Biscottes au Gluten* (=goda rostade glutenbröd, rekommenderas av läkare för diabetiker och korpulenta). Ett fynd för konditorier och bagerier, restauranger m. m. Finnes i livs- och sjukvårdsaffärer landet runt samt i alla *Tempo*-butiker från Ystad till Kiruna.

Postorder exp. från

NORDISKA KOMPANIET,
NK-LIVS, Kungsgatan, Foresta, Stockholm
CARL HUGSTRÖM HAB, Stockholm
TUBBIN & MELANDER AB, Norrköping
m. fl.

TOOMINGS

*goda osötade matbröd
från eget bageri*

RÄGBRÖD: bondlimpa, estnisk surlimpa, tyska limpor.

VITBRÖD: polsk limpa, grahamslimpa, brödschen.

Levereras över hela landet i väl-sorterade affärer.

Butik i Hötorgshallen, Stockholm

Fråga efter

TOOMINGS

osockerade matbröd!

Ordertelefon Sthlm 79 15 60 — 61

Cernitin sårsalva innehåller ett mikrobiologiskt digerat framställt av äkta Cernelle-Pollen. Rikt på vitaminer, enzymer och hormonliknande ämnen ● Synnerligen lämplig för diabetiker hos vilka infektionsrisken i injektionsområdet är uppenbar

Säljes i apotek, hälsokostaffärer och andra specialaffärer

Generalagent AB ANJO, Hälsingborg

FRÅN VÅRA FÖRENINGAR

ESKILSTUNA

Eskilstuna sockersjukeförening har haft höst- o. upplysningsmöte onsdagen den 25 okt. Bland rapporterna framkom att föreningen erhållit ett anslag från Eskilstuna stad på 500 kr. Vidare hade vi uppvaktat vid Örebros, Västerås och Katrineholms föreningars 10-årsjubileum. I Katrineholm medverkade vår programtrupp.

Vi hade besök av överläkare Lars Hagbard som höll ett intressant föredrag under rubriken »Sockersjuka och havandeskap». Kvällen avslutades med musikunderhållning. Ett 75-tal medlemmar och intresserade hade samlats och sex nya medlemmar antecknades.

SÖDERTÄLJE

Diabetesföreningen i Södertälje m. o. hade den 8 okt. föreningsmöte under stor tillslutning av medlemmar och anhöriga. Ordf. A. Gustafsson hälsade de närvarande välkomna samt höll presentation över bortgångna kamrater. Vid mötet förekom förutom sedvanliga förhandlingar anförande av ombudsmannen i Diabetesförbundet Yngve Stranke om förbundets verksamhet samt den stora diabetesundersökningen i Blekinge som de närvarande lyssnade till med stort intresse.

Lillemor Sandberg, Södertälje, gav en trevlig skildring från sommarlägret i Skattungbyn som hon deltagit i under sommaren i år.

Kvällens höjdpunkt blev när eld-själen i föreningen kassören Ragnar Andersson mottog förbundets pris — en stilig skrivmaskin — till den bästa lottförsäljande föreningen i förbundets rikslotteri. Förbundsstyrelseledamoten frkn Gunnel Rathsmän, Stockholm, framförde hälsningar och lyckönskningar till Södertäljeföreningen. Mötet avslutades med visning av färgfilmen »Jag har fått sockersjuka» samt med kaffe, goda diabetikerkakor och tårta till musik av de klämmiga Södertäljeflickorna.

KALMAR

Söndagen den 22 oktober hade Diabetesföreningen i Kalmar anordnat ett offentligt upplysningsmöte på Kalmar stadshotell. Ordföranden Willy Hagström kunde hälsa en fulltalig publik hjärtligt välkommen, och därefter överlämnade han ordet till Svenska Diabetesförbundets ordförande, fru Nancy Eriksson, som talade om nytt i kampen mot sockersjukan, där hon bland annat erinrade om det betydande arbete som av Diabetesförbundet nedlagts för forskningsfonden. Hon talade också om hur viktigt det är med en rätt kosthållning och noggrann fotvård vid diabetes.

Efter några musikstycken på piano av frk Helfrid Nilsson, visades den norska färgfilmen »Jag har fått sockersjuka», vilken är en

För Er som föredrar
ett bättre sötningsmedel
tillverkas
Assugrin

De på marknaden förekommande kalorifria sötningsmedlen innehåller som regel sackarin eller cyklamater, eller — vilket är det vanligaste — en kombination av dessa. Den överlägset bästa produkten ger cyklamater. I sin renaste form — som i Assugrin — får man en perfekt sötning och bästa smak. (Assugrin är ett av de få sötningsmedel som består av rent natriumcyklamater.)

Assugrin berikar den naturliga aromen i det Ni vill söta... i drycker, i mat, vid bakning.

Assugrin finns i tabletter, som ströpulver eller lösning och tillverkas av A.G. Hermes, Zürich, Schweiz — Europas största specialföretag på sötningsmedel.

De som prövat Assugrin kan inte tänka sig något annat sötningsmedel. Prova själv — och jämför!

ATEKA

En bild från Kalmar, fr. v. docent Johan Mårtensson, förbundsordföranden Nancy Eriksson och Kalmarföreningens ordförande Willy Hagström

i alla avseenden mycket upplysande film.

Docent Johan Mårtensson, Kalmar, kompletterade filmen med en del medicinska synpunkter och därefter rapporterade han från den internationella diabeteskongressen i Genève, där över 800 av de 1200 deltagarna var läkare. Han behandlade också den stora diabetesundersökningen som i samband med skärmbildsundersökning företagits i Blekinge län.

Föredragshållarna avtackades med kraftiga applåder av de drygt 140 åhörarna, och ordföranden Willy Hagström tackade för det stora intresse som visats och ma-

nade till större anslutning i lokal-föreningen.

TJUSTBYGDEN

Vid allmänt möte med Tjustbygdens diabetesförening i Västervik representerades Svenska Diabetesförbundet av sin ombudsman Yngve Stranke.

Hr Stranke orienterade på ett synnerligen uttömmande sätt om de sockersjukas problem, där skrämmande uppgifter framkom om bristen på kännedom om denna sjukdom över huvudtaget. Siffrorna härom framkom inte minst vid den på diabetesförbundets initiativ på-

HUVUDVÄRK?

ALBYL
hjälp

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

● det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.

● kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.

● steriliserbar utan isärtagning.

● vid förslitning behöver endast glascylindern utbytas.

● tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen

● enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet

Säljs genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.

Tel. Varekil 702 24

LIVSMEDEL

för

DIABETIKER

Osockrad Lingonsylt, Osockrad blåbärssylt, Osockrade safter av: Svart Vinbär, Blåbär, Lingon, Nypon, Citron, Äppelmust, Marmelad passande diabetiker. Sockerfritt bröd, Tyskt diabeticbröd. Osockrad kex. Skorpor av glutenmjöl, Glutenmjöl. Sojaböner och sojabönsmjöl. Sojabönan är rik på äggvita som är fullvärdig, kolhydratfattig.

Bryggerijäst, Vetegroddar, skummjölkspulver, Bönskalsthé, Blåbärsblad m. m.

REFORM - BODEN

Drottninggatan 97 - Tel. 32 25 26
(vid Observatorielunden 200 mtr från Odenplan) Stockholm

OSÖTAD
vinägeraromatisk

Senapen just för Er!

gående undersökningen i samband med skärmbildningen.

Bland problemen får man givetvis inte glömma de ekonomiska. Visserligen är numera såväl insulin som tablettorna »frilistade», men utöver detta är dieten av mycket vital betydelse för den sockersjuka. Bl. a. består dieten av en stor mängd grönsaker, och de är som bekant inte billiga. Dessutom följer som regel en del mediciner osv. Med andra ord: den sockersjuka får ut betydligt mindre av sin inkomst än andra vanliga friska människor.

I detta sammanhang betraktade talaren det som förvånande, att taxeringsmyndigheterna som regel har så lite förståelse för de sockersjukas avdragsyrkanden då det gäller inkomstbeskattning. Talaren slutade med att uttrycka en förhoppning om att den upplysningskampanj förbundet m. fl. söker sprida om sjukdomen skall verka, och att en ljusning härvidlag skall bli en realitet.

LINKÖPING

Linköpings diabetikerförening högtidlighöll nyligen sitt 10-årsjubileum med en festlighet på restaurang Druvan. Därvid överlämnade ordföranden, ingenjör Åke Barkland, till förbundsordföranden, fru Nancy Eriksson, en gåva på 8.000 kronor till forskningen.

Fru Eriksson höll högtidstalet, i vilket hon bl. a. meddelade att Internationella diabetesfederationen, till vilken Svenska diabetesförbundet är anslutet, i somras höll en stor kongress i Genève med 1.200 del-

tagare, av vilka 800 var läkare från hela världen. Kongressen beslöt att hemställa till WHO att starta en världskampanj mot diabetessjukdomen. Utbredningen av denna sjukdom blir allt vidare både bland äldre och barn. Sjukdomen kan inte botas, men tre faktorer spelar stor roll för att hålla de diabetessjuka arbetsdugliga och vid vigör, det är insulin, en återhållsam diet och motion.

Svenska diabetesförbundet arbetar för att understödja forskningen inom diabetesområdet — den enda väg som den sockersjuka kan hoppas på. Förbundet vill också främja de sockersjukas sociala och medicinska intressen.

Förbundets just nu aktuella strävan är att få alla län att göra en folkundersökning på diabetes samtidigt som skärmbildning av lungorna sker. I Blekinge har en sådan undersökning nyligen avslutats och visat att nära 2 procent av befolkningen har sjukdomen. Undersökningar har påbörjats i Malmöhus, Kristianstads, Jämtlands och Stockholms län. Andra aktuella ting är förbundets motionsläger för diabetesungdom. Under sommaren drevs ett läger i Skattungbyn i Dalarna, där ungdomarna hade regelbunden idrott och motion inlagd i sitt dagliga schema under läkares kontroll. Under julveckorna är en liknande kurs planerad.

UDDEVALLA

Diabetesföreningen i Uddevalla med omnejd har haft ett välbesökt möte i Röda korsets lokal. Efter mötesförhandlingarna, som leddes

Göteborgare -

Köp goda diabetikervaror hos oss!

Vi ha stor sortering, t. ex.:

Mjölkkchoklad	Fruktbonbons
Halvbitter	Bröstkarameller
Mocca	-----
Nöt Nougat	Cocoskakor
Marsipan	Citronkakor

Obs.! REICHARDZ fabrikat innehåller LOSAN, ett sötningsmedel, som ger chokladen en oöverträffad smak.

FRUKTKÖPET

Stabbetorget. Tel. 25 83 71

FRUTTI

Vintervädersg. 1. Tel. 53 26 03

BROR N. JOHANSSONS FRUKTAFFÄR

Morängatan 7. Tel. 25 89 54

FULLVÄRDIGA DEKLARERADE

DIABETES-ARTIKLAR

FINNS I FÖLJANDE SORTER

Biscuits	300 g förp.	Fideli-spaghetti	250 g förp.
Spaghetti A	250 g »	Stjärnmakaroner	250 g »
(för sträng diet)		Te-stänger	100 g »
Spaghetti B	200 g »	Te-bröd	120 g »
(för normal kost)		Jordgubbsdessert	250 g »
Glutenmjöl	500 g »	Aprikosdessert	250 g »
Makaroner	500 g »	Sorbitol i strösockerform	200 g »
Glutengryn	500 g »		

Prisuppgifter erhålles hos förbundets lokalavdelningar eller direkt från importören. — Begär vår prislista på övriga hälsokostartiklar

Beställ direkt eller genom er lokalavdelning.

Importör **HELMAN-PRODUKTER** *Märsta*

TELEFON 0760/40752

av vice ordföranden dr Hedberg, vidtog samkväm och visades två filmer av hr Ekström från ABF. Vidare bjöds på diabetesglass och diabeteschoklad. Birgitta Jonsson och Sune Blomberg underhöll med sång och musik.

LANDSKRONA

Föreningen för sockersjuka i Landskrona har haft möte på församlingshemmet i Landskrona under mycket stor tillslutning. Ordföranden laborant Sture Ekholm kunde hälsa icke mindre än nio nya medlemmar välkomna, ett gott första resultat av den upplysningspropaganda som föreningen startat. Man har bl. a. genom en annonskampanj riktat uppmaning till sockersjuka och deras familjemedlemmar att ansluta sig till landskrona-

föreningen. Ordföranden underströk i sitt hälsningstal nödvändigheten av att varje diabetiker tillhör de organisationer, som tillvarar de sockersjukas speciella intressen.

Föreningen hade sökt tillstånd om att få anordna ett varulotteri men på grund av många sökande kan det icke sättas igång förrän fram i juni månad. Sedvanligt anslag från Landskrona stad har beviljats.

Ordföranden lämnade en rapport från det första ungdomslägre för sockersjuka, anordnat av riksförbundet på Torsmogården i Skattungbyn. Till detta hade landskronaföreningen sänt en deltagare. Lägre hade slagit synnerligen väl ut och det är förbundets förhoppning att det skall kunna upprepas kommande sommar.

INJEKTIONSTILLBEHÖR

*kan Ni köpa till reducerade priser genom
Eskilstuna Sockersjukeförening*

Spetsar nr 16, 17, 18 och 20	Kr. 3: 65/duss. inkl. oms.
Sprutor 1 cc	» 5: 75/styck » »
» 2 cc	» 6: 30/ » » »
Leopoldfodral av stål, som passa både 1 cc	» 9: 70/ » » »
och 2 cc	» 9: 70/ » » »

Porto tillkommer

AUTOMATIC och HELINOS injektionspistoler

Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97

ESKILSTUNA 1

Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/399 80, endast efter kl. 18

»En pärla inom den populärmedicinska litteraturen.» Peter Heimann i ST

BO ANDERSSON

SOCKERSJUKA

och dess behandling hos vuxna

»Boken är välskriven, klar och koncis, uttömmande utan att vara svamlig, och ärlig utan att vara skrämmande.» SDS

2:a uppl. 14: 50, inb. 18: 50. Illustr.

■ ■ ■ Klipp och sänd! ■ ■ ■

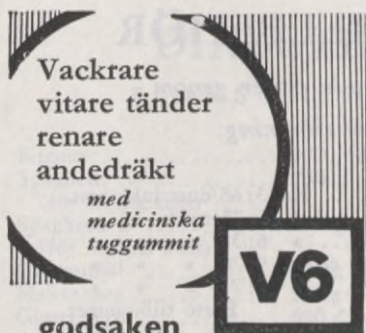
Till bokhndl
el. NATUR OCH KULTUR, Torsgatan 31, Stockholm Va.

Var god sänd
..... ex. »SOCKERSJUKA» à 14: 50,
inb. 18: 50.

(Stryk vad som ej önskas)

Namn

Adress

godsaken
som är nyttig
för tänderna

Oskadligt för diabetiker.
Uppfriskande, välsmakande,
anticeptiskt, sockerfritt.
Endast på apotek.

LÄS dec.-numret av

DOKTOR

LÄKARTIDNING FÖR ALLA

Säljes i väl sorterade tidningsaffärer

Ur innehållet:

JUL och KALORIER

Ny artikelserie:

SOCKER- SJUKA

ÄRFTLIGA
SJKDOMAR

LIVMODER-
FRAMFALL

SÅR- och
BRÄNNSKADOR

Till Tidningen Doktor, Hälsingborg

Jag önskar billighetsprenumerera på tidningen DOKTOR Dec. - Juni 1962 för 10: -, som får uttagas per postförskott. (Texta!)

Namn

Adress

D

Det meddelades vidare att i samband med skärmbildsundersökningen på nyåret 1962 i Malmöhus län kommer även en allmän diabetesundersökning att företagas för att få ett begrepp om frekvensen. Ordf. nämnde även något om sommarens världskongress om diabetes i Genève. Vid mötet utdelades till samtliga sockersjuka medlemmar identitetskort, som förutom namn etc. innehåller uppgift om att vederbörande är sockersjuk och vissa detaljer om insulindos etc. som kan vara till hjälp vid sjukdoms- och olycksfall. På programmet stod vidare den intressanta, lärorika och uppmuntrande norska färgfilmen »Jag har fått sockersjuka». Ett trevligt samkväm förekom också varvid till underhållningen bidrog hr Sten Persson med vacker sång, ackompanjerad av fru Astrid Rosenwald. En handarbetsskicklig medlem hade skänkt ett broderat lakans-set, som lottades ut bland medlemmarna. En särskild hyllning fick vice ordföranden fröken Sigrid Ahlgren, som nyligen fyllt 70 år och vidare frambar ordföranden ett varmt tack till kvällens medverkande.

GÄVLE

Sockersjukan har blivit en av våra stora folksjukdomar och måste bekämpas med alla till buds stående medel, underströk riksdagsledamoten Nancy Eriksson i ett anförande inför de sockersjukas förening i Gävle. Hon var inbjuden att tala vid föreningens 10-årsjubileum.

Det finns omkring 130.000 konstaterade fall av sockersjuka i Sverige. Man kan utgå från att i runt

tal två procent av landets befolkning lider av sjukdomen. Fru Eriksson är sedan 1956 ordförande i Sv. Diabetesförbundet och har gjort uppoffrande insatser för att hjälpa de sockersjuka. Hon ömmar särskilt för barn och ungdom, som behöver allt stöd för att kunna göra sig gällande i konkurrens med sina friska kamrater. Verksamheten bland sockersjuka ungdomar intensifieras också numera, bl. a. genom specialkurser där deltagarna tränas och står under läkares kontroll.

Ett 50-tal medlemmar i gävleföreningen plus några gäster från Sandviken var med om jubileumsfirandet i Textilgården. Ordföranden rustmästare Börje Söderberg och sekreterare Gunnar Ramberg gav en historik över de gångna årens verksamhet. Underhållningen sköttes av Sigvard Kilberg och Lenart Jonsson och man avslutade med dans. Gästernas tack framfördes av ordföranden i sandviksföreningen Gustav Zetterberg.

ÖREBRO

Diabetesföreningen i Örebro har hållit möte på restaurang Stortorget och inröstade då bl. a. två nya medlemmar. Vidare valdes två ombud till samarbetskommittén för partiellt arbetsföra. Att representera diabetesföreningen valdes Rolf Karlsson och Karl Lilja.

Vidare beslutade föreningen att anordna sin sedvanliga Luciafest i december månad och tillsatte en kommitté på fem personer för att ordna denna.

Förbundsstyrelserepresentanten Evert Hultkvist lämnade en rapport från förbundsstyrelsens senas-

SOCKATIN tablett

Vi har mottagit många förfrågningar på skillnaden mellan SOCKATIN och SOCKATIN N.

SOCKATIN rekommenderas personer på strikt salt diet.

Denna tablett är baserad på calciumcyklamat, acidum tataricum, kalii bicarbonas och saccharinnatrium. Pris 100 st. 1: 55, 1.000 st. 11: 50, 2.000 st. 20: 50 kr. SOCKATIN-STRÖ per burk 3: — kr.

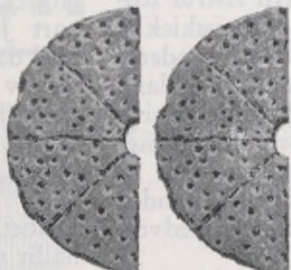
SOCKATIN N är dubbelt så söt som någon annan cyklamat tablett.

Den har liknande komponenter som Sockatin, men acidum tartaricum är utbytt mot cyklamatsyra, som neutraliseras med natrii bicarbonas. Pris 100 st. 1: 75 1.000 st. 13: 50, 2.000 st. 24: —.

Om den SOCKATIN-produkt Ni önskar ej finns på Ert apotek, sänder vi gärna mot betalning i frimärken eller pr postförskott portofritt order på minimum 10: — kr.

FERTIN FARMACEUTISKA PREPARAT

TELEFON 13003 • VITEMÖLLEGATAN 7 H • MALMÖ

OBS!

Kakorna förpackas två och två i praktiska polyeten-påsar och är lätta att bryta till lagom stora smörgåsar.

GROVKAKA

En härligt god och hälsoriktig kaka bakad av fullkornsvete, fullkornsråg och färsk bryggerijäst. Berikad med tångmjöl och soyabönsmjöl. Helt osötad.

SKÄRGÅRDSKAKA

Bakas som Grovkakan men med tillsats av surdeg. Alla kakorna torkas med fördel till verkligt aromatiskt och hälsosamt knäckebröd.

GRAHAMSKAKA

En ny fullkornsprodukt med ljuvlig vetearom. Som fett används ren växtolja och soyabönslecithin. Den korta bakningstiden bevarar näringsvärdet.

Kakorna finns i landets hälsokostbodas och kan även rekvireras från NaKo, Sturegatan 23, Sundbyberg.

Box 1084 Göteborg 4

påls bröd

te höstsammanträde och han redogjorde ingående för det arbete och de åtgärder som förbundet skall vidta i höst för att hjälpa föreningarna fram och även hjälpa sina medlemmar med de problem som hänger samman med deras sjukdomar. Bl. a. kommer förbundet att utge ett identitetskort till alla sockersjuka. Örebroföreningen har redan erhållit sådana, vilka kommer att utdelas till medlemmarna vid föreningens möten. För nya medlemmar som vill ingå i föreningen och som önskar få ett sådant kort, kommer det att tillhandahållas på föreningens expedition, Köpmangatan 17.

Vidare hölls ett föredrag av herr Anton Adlers om en resa som han tillsammans med sin fru företagit i Israel, Egypten och Palestina. Föredraget var illustrerat med ett 90-tal ljusbilder och det var ett mycket intressant och givande föredrag som åhördes av föreningsmedlemmarna med stort intresse. Eftersom herr Adlers gratis hade ställt sig till förfogande för detta föredrag, vill föreningen tacka honom mycket varmt.

BLEKINGE

Blekinge läns sockersjukeförening firade sitt 10-årsjubileum lördagen den 21 okt. med en fest i Savoys moderna festvåning i Karlskrona. Supéborden stod dukade för 95 gäster. Bland dessa märktes förbundsordf., landstingsdirektören, drätselkamarordf., representanter från riksförbundsstyrelsen, sjukkassan, ortspressen, broderföreningarna i Kristianstad och Kalmar, De vanföras förening och

Föreningskassören Eric Olausson överlämnar 10.000 kr till förbundsordf.

Konvalescenternas förening. Samtliga överlämnade blommor. Ett flertal lyckönskningstelegram anlände under kvällens lopp.

V. ordf. B. Åhlund hälsade gästerna välkomna och ordf. Yngve Stranke föredrog föreningens historik. Kassören E. Olausson överlämnade en check på 10.000 kr till fru Nancy Eriksson för att användas till diabetesforskningen, varjämte hon även fick motta en personlig minnesgåva. Till hr Stranke

överräcktes en tavla med karlskronamotiv som erkänsla för 10-årigt energiskt ordförandeskap.

Förbundsordföranden Nancy Eriksson höll högtidstalet, varvid hon bl. a. berörde föreningens pionjärgärningar till gagn för de sockersjuka. Hon gav även en översikt över den avhållna Genèvekongressen och de impulser som denna givit, samt berörde olika frågor om hur man skall kunna förbättra de sockersjukas villkor på olika sätt.

Sedan följde en lång rad av talare som på olika sätt lyckönskade föreningen på dess högtidsdag.

För kvällens musik och underhållning svarade Ernst Ottossons förnämliga orkester som fick hjälp av föreningens egna förmågor.

*

Blekinge läns sockersjukeförening hade möte i Karlshamn söndagen den 24 sept. Mötet öppnades av föreningens v. ordf. Bengt Åhlund, som hälsade 60-talet närvarande välkomna varvid han särskilt vände sig till dagens föredragshållare, tandläkare Gunnar Savin från Mörrum.

Parentation hölls över föreningens högt uppskattade läkare och vän doktor Bertil Scherstén, vars minne hyllades med en tyst minut. I minnetalet erinrades om de omfattande, kostnadsfria föreläsningar och åtgärder som doktorn utrettat för föreningen och de sockersjuka i länet.

Tandläkare Savin höll ett givande föredrag över ämnet »Tandsjukdomar — sockersjuka», som uppskattades mycket. Föredraget togs upp på band och utlånas gärna till

härför intresserade broderföreningar.

Man beslöt bl. a. att göra hemställen till landstinget om anställning av en fotvårdsspecialist vid lasaretten samt att hos skolstyrelsen hemställa om diabeteskost vid skolmåltiderna för sockersjuka skolelever.

För sång- och musikunderhållningen under kaffesamkvämet svarade amatörskådespelaren och dragspelaren Styrbjörn Forsberg från Karlskrona.

Annonsera i

DIABETES!

Ombudsman

sökes till

**Svenska Diabetes-
förbundet**

Ombudsmannen skall ha kontakt med myndigheter, läkare och allmänhet samt organisera den lokala föreningsverksamheten ute i landet och sköta insamlingar för vetenskaplig forskning.

Skriftliga ansökningar insändes till Riksdagsledamoten, ordföranden *Nancy Eriksson*, Roslagsgatan 11, 4 tr., Stockholm Va.

NYHET

Strö-Sackerter® till all mat

till kaffe o. te **Bit-Sackerter**®

INSULIN Vitrum

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1922. Produktionen har allt sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet kontrolleras och anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Alla preparat är beredda av rent, kristallin insulin framställt i Vitrums moderna fabrik i Vitrum.

Vitrum

